

A Fővárosi Ítéltábla a Budapesti 384. számú Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Simon Tamás ügyvéd) által képviselt dr. I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, dr. II.rendű felperes neve (u.o.) II. rendű és III.rendű felperes neve (u.o.) III. rendű felpereseknek - a dr. Szőnyi-Molnár László ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. február 14. napján kelt 64.P.25.059/2010/86. számú részítélete ellen az alperes részéről 87. sorszám alatt előterjesztett és Pf/2. sorszám alatt pontosított fellebbezés folytán meghozta a következő

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét részben megváltoztatja, és a nem vagyoni kártérítés összegét az I. rendű felperes tekintetében 7.000.000 (Hétmillió) forintra, a II. rendű felperes tekintetében 5.000.000 (Ötmillió) forintra, míg a III. rendű felperes tekintetében 10.000.000 (Tízmillió) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg együttesen az I-III. rendű felpereseknek 80.000 (Nyolcvanezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Az I-II. rendű felperesek személyenként 160.000 (Egyszázhatvanezer) forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelesek - felhívásra - az állam javára. További 1.120.000 (Egymillió-egyszázhuszezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam visel.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az I-II. rendű felperesek gyermeke, a III. rendű felperes 2001. december 22-én született az alperesi kórházban. A megszületése után jelentkező tünetek alapján a III. rendű felperesnél agyhártyagyulladást diagnosztizáltak, ami kiterjedt

agyállományi sérüléshez és vízfejűséghez vezetett. A III. rendű felperes e betegsége következtében szellemi fejlődésében és készségeiben súlyos mértékben visszamaradt, maradandó egészségkárosodása rendkívüli módon megviseli a szüleit, a történetek miatt korábbi életmódjuk jelentős mértékű beszűkülését élik meg. A Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.228/2010/3. számú közbenső ítéletével - az elsőfokú bíróság 64.P.21.950/2009/10. számú ítéletét megváltoztatva - megállapította az alperes kártérítési felelősségét a III. rendű felperes újszülöttkori fertőzése következtében kialakult agyi károsodása folytán az I-III. rendű felpereseket ért károkért.

A részítélettel elbírált keresetében az I. rendű felperes 9.000.000 forint, a II. rendű felperes 7.000.000 forint, a III. rendű felperes 11.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ezen összegek 2001. december 22. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatának megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A jogerős közbenső ítéletre tekintettel az alperes nem vitatta a nem vagyoni kártérítési kötelezettségét, de álláspontja szerint a felperesek által igényelt összeg rendkívüli mértékben eltúlzott, és nem áll arányban az általuk elszenvedett személyiségi jogi sérelmekkel.

Az elsőfokú bíróság részítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 9.000.000 forint, a II. rendű felperesnek 7.000.000 forint, a III. rendű felperesnek 11.000.000 forint nem vagyoni kártérítést és ezen összegek 2001. december 22. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatát.

Döntésének jogi indokolása szerint a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében nem vagyoni káraik bekövetkezésének és összecszerűségének a bizonyítása a felpereseket terhelte. Az aggálytalan szakértői vélemény és annak írásbeli, illetve szóbeli kiegészítése alapján megállapította, hogy a III. rendű felperes egészségkárosodása következtében a szülei pszichés állapotában rendkívüli romlás tapasztalható. A III. rendű felperes ugyanis agyi eredetű végtagizom bénulása, súlyos látáscsökkenése, továbbá nagymérvű testi és szellemi elmaradása miatt képtelen az önálló életvitelre. A tartós stressz és a kényszeres kötelességtudat által diktált tevékenységsorozat a kimerülés és a depresszió irányába torzította az I. rendű felperes személyiségét, aki ebben a helyzetben nem tud kiegyensúlyozottan foglalkozni másik két egészséges gyermekével sem. Az I. rendű felperes pszichés állapotában javulás nem várható, személyiségéből a sérülést kitörölni nem lehet. A II. rendű felperes jövőbeli lehetőségeit is rendkívüli módon beszűkíti a III. rendű felperes irányába mutatott érzelmi és intellektuális odafordulása. Értékrendje és erkölcsi beállítása nem engedi a III. rendű felperes háttérbe szorítását, a szituáció elfogadását, így a két egészséges gyermekének a léte ugyan örömforrás, de a rájuk fordított energiája korlátozott. A III. rendű felperes állapotával kapcsolatos trauma a II. rendű felperesnél is belső feszültséghez, érzelmi labilitáshoz, impulzusváltáshoz és a problémák belső feldolgozásának az elnehezüléséhez vezetett. Mindezek alapján az I-III. rendű felpereseket ért testi és lelki hátrányok kiegyensúlyozására az

általuk megjelölt összegű nem vagyoni kártérítést találta szükségesnek, ezért a keresetnek helyt adott. Ezen felül a káresemény bekövetkeztétől kezdődően az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 301. § (1) bekezdésében meghatározott törvényes mértékű kamat megfizetésére is kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság részítélete ellen az alperes jelentett be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a késedelmi kamat iránti kereset elutasítását, valamint a nem vagyoni kártérítés összegének a csökkentését kérte az I. rendű felperes tekintetében 3.000.000 forintra, a II. rendű felperes tekintetében 1.500.000 forintra, míg a III. rendű felperes tekintetében 4.500.000 forintra. Előadta, hogy a megítélt nem vagyoni kártérítés összege aránytalanul eltúlzott az I-III. rendű felperesek által elszenvedett nem vagyoni hátrányokhoz mérten. A nem vagyoni kártérítés célja ezen hátrányok kiegyensúlyozása, az elsőfokú bíróság azonban nem vette figyelembe, hogy a felperesek egyike sem szenvedett el olyan súlyos mértékű személyiségi jogsérelmet, amellyel arányban állna a javukra megítélt kártérítéssel. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a megítélt összeg a károkozás kori ár- és értékviszonyokat alapul véve is kirívóan magas, hiszen a kamatokkal együtt mintegy 53.000.000 forintot kellene ezen a címen megtérítenie. Az általa megjelölt összegek viszont jogvita elbírálás kori ár- és értékviszonyokat tükrözik, ami nem indokolja késedelmi kamat kiszabását.

Az I-III. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság részítéletének a helyes indokain alapuló helybenhagyására irányult. Vélekedésük szerint az elsőfokú bíróság kellő súllyal értékelte a szülőknél bekövetkezett személyiségkárosodást. Az I. rendű felperes hangsúlyozta, hogy több alkalommal kellett részt vennie pszichés kezelésen, és állapotában nem várható végleges javulás. A II. rendű felperes arra hivatkozott, hogy nála ugyan a pszichés károsodás nem éri el a betegség mértékét, de annak fennállása nem vitatható. Megerősítették, hogy a III. rendű felperes maradandó egészségkárosodása olyan mértékű, amely élethosszig tartóan kizárja az önálló életvitel lehetőségét.

Az elsőfokú bíróság részítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírált [Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az alperes fellebbezése részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a részítelet meghozatalához szükséges terjedelemben hiánytalanul felderítette a tényállást, arra alapított érdemi döntésével azonban a Fővárosi Ítéltábla a nem vagyoni kártérítés összegét illetően nem minden tekintetben értett egyet, ezért azt részben megváltoztatta.

A részítelet meghozatalához az elsőfokú bíróságnak már nem kellett vizsgálnia, hogy a kártérítési kereset jogalapja fennáll-e, ezt a kérdést ugyanis a jogerős közbenső ítélet eldöntötte. A döntés tartalmából az következik, hogy a kártérítő felelősség régi Ptk. 339. § (1) bekezdésében meghatározott konjunktív feltételei

teljesültek, azaz az I-III. rendű felperesek vagyoni és nem vagyoni kárai az alperes nem kellően gondos magatartásával okozati összefüggésben merültek fel. Felróhatósága folytán az alperes teljes kártérítéssel tartozik a felperesek felé, amely egyaránt kiterjed a vagyoni és a nem vagyoni károkra is [régi Ptk. 355. § (1), (4) bekezdései].

Az I-III. rendű felperesek személyhez fűződő jogait megsértése folytán léptek fel nem vagyoni kártérítésre irányuló igénnyel [régi Ptk. 84. § 1) bekezdés e) pontja]. Az I-II. rendű felperesek személyes meghallgatása és az aggálytalan orvosszakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy maradandó egészségkárosodása miatt nemcsak a III. rendű felperest érte személyiségi jogi sérelem, hanem az I-II. rendű felperesek lelki egészséghez fűződő személyiségi joga is sérelmet szenvedett [régi Ptk. 76. §]. Arra is helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű felperes olyan súlyos fokú pszichikai károsodást szenvedett, amelynek a végleges kiküszöbölése a jövőben sem várható. A II. rendű felperes pszichikai károsodása ugyan nem éri el a betegség szintjét, de - amint azt az elsőfokú bíróság helytállóan kifejtette - kedélyállapotában tartós változás következett be, szorongóvá, búskomorrá vált. A belső feszültségét változatlanul fenntartja, hogy a családját ért traumát mind a mai napig nem tudta feldolgozni.

A pszichés károsodáson kívül az I-II. rendű felperesek életkörülményei is hátrányosan változtak meg, hiszen mindennapi teendőik közé be kellett iktatniuk a 24 órás felügyeletet követelő III. rendű felperes ápolását és gondozását. Ez olyan időigényes és kimerítő tevékenység, amely korlátozza a család többi tagjára fordítható energiáikat, és ebben a helyzetben a II. rendű felperes a munkáját sem tudja olyan intenzitással végezni, mint korábban. Az életminőségben, illetve az életvitelben kialakult hátrányos változások ugyancsak megalapozzák az I-II. rendű felperesek nem vagyoni kárigényét.

A nem vagyoni kártérítés összegét olyan módon kell megállapítani, hogy az alkalmas legyen a károsultat ért nem vagyoni hátrány kiküszöbölésére. Az összeg meghatározása során azonban az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget a káresemény idején érvényesülő ár- és értékviszonyoknak, holott részítéletének indokolásából kitűnően ezt tekintette irányadónak. Ennek az aránytalanságnak a kiküszöbölése végett a Fővárosi Ítéltábla az azonos időszakban bekövetkezett káresemények alapján a hasonló ügyekben megállapított kártérítési összegekből kiindulva mérsékelte az I-III. rendű felpereseket megillető nem vagyoni kártérítést.

Az előzőekben kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság nem a jogvita elbírálásának az időszakában, hanem a káresemény bekövetkeztekor fennálló ár- és értékviszonyokat tekintette irányadónak a nem vagyoni kártérítés összegének a meghatározása során. Ennek megfelelően helytállóan kötelezte az alperest késedelmi kamatfizetésre, mivel a régi Ptk. 360. § (1) bekezdése értelmében a nem vagyoni kártérítés megfizetése a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékessé

vált. Erre figyelemmel az alperes megalapozatlanul kérte a fellebbezésben kamatfizetési kötelezettsége mellőzését, ezért e tekintetben az elsőfokú bíróság részítéletének a megváltoztatása nem volt indokolt.

A kifejtettek szerint a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az I-III. rendű felpereseket megillető nem vagyoni kártérítést leszállította a rendelkező részben megjelölt összegre, míg egyebekben - az alperes kamatfizetési kötelezettségére is kiterjedően - helybenhagyta azt.

Az alperes fellebbezése csak kis részben vezetett eredményre, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében meg kell térítenie az I-III. rendű felperesek részére a jogi képviseletük ellátásával felmerült fellebbezési eljárási költségeik arányos részét. Ennek összegét a Fővárosi Ítélőtábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és az (5), (6) bekezdései alapján a tényleges ügyvédi tevékenység arányában mérlegeléssel állapította meg, amelyhez a 4/A. § (1) bekezdése szerint hozzáadódik az áfa.

Az alperesi fellebbezés eredményességének arányában az I-II. rendű felperesek a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint a 15. § (1) és (3) bekezdései szerint kötelesek megfizetni a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket. A fellebbezési eljárási illeték ezt meghaladó részét a III. rendű felperes teljes személyes költségmentessége és az alperes illetékmentessége folytán az állam viseli [ltv. 56. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a].

Budapest, 2014. november 26.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Csordás Csilla s. k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s. k.
bíró